

**FYLKESMANNEN
I ROGALAND**

Deres ref.: Øyvind Langemyr

Vår dato: 01.06.2016

Vår ref.: 2016/1190

Arkivnr.: 461.5

Bertelsen & Garpestad AS
Hovlandsveien 70
4374 EGRSUND

Postadresse:
Postboks 59 Sentrum,
4001 Stavanger

Besøksadresse:
Lagårdsveien 44, Stavanger

T: 51 56 87 00

F: 51 52 03 00

E: fmropost@fylkesmannen.no

www.fylkesmannen.no/rogaland

Bertelsen & Garpestad AS - Tillatelse etter forurensningsloven til utfylling i sjø ved gnr. 47, bnr. 26, 315, 816, Langholmen, Eigersund kommune

Fylkesmannen har ferdigbehandlet søknaden fra Bertelsen & Garpestad AS av 21.01.2016 og har på visse vilkår besluttet å gi tillatelse etter forurensningsloven til utfylling i sjø. Vilkårene fremgår på side 8. Vi varsler gebyr for behandling av søknaden.

Tillatelsen omfatter utfylling av ca. 11 500 m³, som samlet vil berøre et sjøbunnsareal på ca. 7 200 m².

Vedtaket kan påklages innen tre uker etter dette brevet er mottatt.

Vi viser til søknad av 21.01.2016 fra Dalane Kreditt og Tomteutvikling AS på vegne av Bertelsen & Garpestad AS om tillatelse til utfylling i sjø på eiendommen 47/26 m.fl., Langholmen i Eigersund kommune. Det vises også til øvrige saksdokumenter.

Søknad og saksbehandling

Bertelsen & Garpestad AS har søkt om tillatelse til å fylle ut området mellom Langholmen og fastlandet. Formålet med tiltaket er å opparbeide tomteareal i henhold til godkjent reguleringsplan. Opparbeiding skal skje i to etapper. Det er etappe én som nå er omsøkt.

I etappe én inngår utfylling av to barrierer med rene steinmasser for å stenge av det aktuelle området (se innregnede linjer i figur 1). En vil da få et avstengt område, som deretter skal fylles igjen. I følge søker består sjøbunnen ved sørligste linje (vist som linje A i figur 1) av til dels store steinblokker. Sedimentlaget (løse og slamholdige masser) i dette området varierer mellom 0,3 – 0,8 meter. Under dette laget er det faste masser av stein, morene eller fjell. Dybden ved denne linjen varierer mellom ca. 2-5 meter ved skråningsutslag på barriere. Midt på linjen skrår sjøbunnen svakt mot sør til dybde ca. 6 meter. Sjøbunnen faller her slakt utover med gjennomsnittlig helning på omtrent 1:10 – 1:20. Ut i fra kart ser den nordligste linjen ut til å krysse et svært grunt område, med jevn sjøbunn.

Figur 1. Kart vedlagt søknadsdokumentene, hvor steinbarrierene (linje A og stiplet linje i nord) er inntegnet.

Søker har oppgitt at arbeidene skal utføres fra land, med rene sprengsteinmasser uten plastavfall. Massene kommer fra ett industriområde på Kongstein, Eigerøy.

Reguleringsforhold

Det foreligger reguleringsplan for området «Detaljregulering for Langholmen», datert 20.11.2015. Planen legger opp til å etablere industri- og havneområde på Langholmen.

Miljøforhold

En sak skal være så godt opplyst som mulig før vedtak treffes, jf. forvaltningsloven § 17, naturmangfoldloven § 8 og forurensningsforskriften § 36-2.

Naturmangfold

I følge naturbase¹ og temakart-rogaland² er det ikke registrert viktige marine naturtyper i, eller i umiddelbar nærhet til det omsøkte tiltaket. Det er imidlertid modellert sannsynlighet for at det kan finnes ålegras i området, men dette har ikke blitt avdekket av Ecofact AS sin feltundersøkelse. Ecofact har observert noen få flatøsters (NT «nær truet») i søndre del av sundet, samt ål (VU «sårbar») utenfor kaiområdet. I følge Ecofact er ikke tiltaksområdet spesielt viktig for disse to artene. I enkelte områder ble det observert stor tetthet med hjerteskjell og blåskjell. De grunne beskyttede stedene i tiltaksområdet fungerer trolig som furasjeringsområde for sjørret. Nordvest for omsøkt utfyllingsområde er det registrert et gyteområde for torsk, vurdert til å ha stor verdi.

¹ <http://kart.naturbase.no/>

² www.temakart-rogaland.no

I følge Ecofact har sjøarealet en viss betydning som beiteområde for andefugl på vinterstid, men dette utgjør en del av hele sundet.³ Svartand (NT) og bergand (VU) er ofte sett innenfor området. Det er også registrert hekkeplass for fiskemåke (NT) på planområdets landareal. I temakart-rogaland er det i området gjort registreringer av ærfugl (NT). Videre er det registrert Lomvi (CR «kritisk truet») i området, men i følge Ecofact er denne arten mer tilfeldig i området og området er ikke spesielt viktig for arten.⁴ Det er ikke kjent at makrellterne (NT) hekker i influensområdet, men enkeltindivider kan trolig bruke området som fødesøksområde.

Vannforekomst

Omsøkt område er en del av vannforekomsten «0240010202-C Egersund» og klassifiseres som «beskyttet kyst/fjord». Økologisk tilstand i vannforekomsten er «dårlig», mens den kjemiske tilstanden er klassifisert som «undefinert». Forventet tilstand for vannforekomsten for 2022-2027 er økologisk tilstand «god» og kjemisk tilstand «oppnår god».

Bunnforhold og sediment

Bunnforholdene i tiltaksområdet består i stor grad av fin sand og mudder. I 2014 ble det hentet sedimentprøver fra fire delområder/stasjoner (4 punkt samlet i én blandprøve fra hvert område/stasjon). Undersøkelsen viste at sedimentene i tiltaksområdet er forurenset med polyaromatiske hydrokarboner (PAH) (enkeltforbindelser opp til tilstandsklasse 5 «svært dårlig»), kobber (Cu) (opp til tilstandsklasse 4 «dårlig»), polyklorerte bifenyler (PCB) (tilstandsklasse 3 «moderat») og tributyltinn (TBT) (tilstandsklasse 4 «dårlig»).⁵ Det har også blitt påvist grunnforurensning i enkelte punktområder på Langholmen.⁶ Analyseresultatene varierer mellom områdene/stasjonene, men generelt sett ser en at sedimentene er betydelig forurenset av miljøgifter. Resultatene er klassifisert i henhold til Miljødirektoratets veileder TA-2229/2007.

Med bakgrunn i bunnsedimentenes forurensningssituasjon ble det foretatt en geoteknisk vurdering av utfyllingen, spesielt mht. utfylling ved sørligste linje (linje A).⁷ I denne vurderingen ble det konkludert med at geoteknisk stabilitet vil være ivaretatt ved planlagt utførelse. Løsmassene vil helt eller delvis bli fortrent eller penetrert av sprengsteinsmassene under utfylling.

Høring

I henhold til forurensningsforskriften § 36-6 ble søknaden lagt ut til offentlig ettersyn i februar-april 2016. Søknaden ble også kunngjort i Dalane tidende og på Fylkesmannen i Rogaland sine nettsider. Fylkesmannen mottok 6 høringsuttalelser til søknaden.

Eigersund kommune har ingen merknader til søknaden om utfylling i sjø ved Langholmen.

Rogaland fylkeskommune har ingen merknader til tiltaket ettersom forholdet til automatisk fredede kulturminner skal være ivaretatt gjennom planprosessen.

Museum Stavanger har ingen merknader til tiltaket da de alt har gitt uttalelse til tiltaket i 2013.

³ Ecofact (2012) Biologiske verdier ved Langholmen, Eigersund kommune. Datert 29.08.2012, jf. Ecofact (2014) Detaljregulering av Langholmen, Eigersund kommune. Konsekvensutredning. Datert desember 2014.

⁴ Ecofact (2014) Detaljregulering av Langholmen. Eigersund kommune. Konsekvensutredning. Datert desember 2014.

⁵ Ecofact (2014) Miljøundersøkelser ved Langholmen. Datert 24. november 2014.

⁶ Smi energi & miljø AS (2014) Avklaringer rundt eksisterende fylling, Langholmen Eigersund. Datert 08.10.2014.

⁷ Sivilingeior Albert Ølnes AS (2016) Notat RIG 01. Langholmen Eigersund. Datert 12.05.2016.

Fiskeridirektoratet region Sør ser det som svært negativt at miljøgifter blir gjort biotilgjengelig i naturmiljøet. Dersom tillatelse gis må det gjøres tiltak for å hindre spredning av forurensede sedimenter. Tiltaket må gjennomføres på en skånsom måte, slik at omliggende miljø i så liten grad som mulig påvirkes. Fiskeridirektoratet viser også til sin uttale i reguleringsplanprosessen, datert 04.09.2015. Utover dette har ikke Fiskeridirektoratet flere merknader til saken.

Fiskarlaget Vest bemerker at det registrerte gytefeltet for torsk må ivaretas på best mulig måte, og at arbeid bør unngås i gyteperioden. BAT (best tilgjengelig teknologi) må nyttes i alle ledd for å hindre spredning av forurensede sedimenter.

Kystverket Vest har ut i fra en havne- og farvannsmessig vurdering ikke merknader til det omsøkte tiltaket, som er i tråd med vedtatt plan. Det gjøres oppmerksom på at tiltaket også vil kreve godkjenning i medhold av lov om havner og farvann, fra Egersund havnevesen.

Søkers kommentarer til innkomne høringsuttalelser

I henhold til forurensningsforskriften § 36-4, andre ledd, ble søker forelagt innkomne uttalelser, og gitt anledning til å komme med merknader til disse. Søker hadde ingen kommentarer til mottatte høringsuttalelser.

Fylkesmannens kommentarer til mottatte høringsuttalelser

Vi påpeker at tiltakshaver er ansvarlig for å sørge for at tiltaket er i samsvar med annet regelverk, og at godkjenning fra Egersund havnevesen må foreligge før tiltaket iverksettes.

Fylkesmannen viser for øvrig til vurderinger og fastsatte vilkår i denne tillatelsen.

Fylkesmannens vurdering

Rettslig grunnlag

Fylkesmannen har vurdert søknaden på bakgrunn av de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper tiltaket for øvrig medfører, jf. forurensningsloven § 11. Vurderingstemaet suppleres av kravene i vannforskriften §§ 4-6, og kravene i naturmangfoldloven § 7 om at prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved skjønnsutøvelsen etter forurensningsloven.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Våre vurderinger og krav er basert på prinsippet om bruk av beste tilgjengelige teknikker (BAT), jf. forurensningsloven § 2 nr. 3 og naturmangfoldloven § 12 om bruk av miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven krever at beslutninger også skal være begrunnet ut fra hensynet til naturmangfoldet der dette er relevant. Beslutning skal enten være basert på vitenskapelig kunnskap eller dersom dette ikke finnes, på «føre-var-prinsippet». Naturmangfoldet gjelder arters bestands-situasjon, naturtypers utbredelse, økologiske tilstand og effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskap skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

Vannforskriften (nasjonale mål)/EUs vanndirektiv

Vannforskriften fastsetter miljømål for vannforekomster og inndeler vannforekomster i fem tilstandsklasser. Miljømålene i vannforskriften §§ 4-6 innebærer at tilstanden i vannforekomstene skal beskyttes mot forringelse, og forbedres med mål om å oppnå god økologisk tilstand og god kjemisk tilstand. Dersom tiltaket fører til at vannforekomsten endrer tilstandsklasse i negativ retning, vil det foreligge en forringelse. Miljømål skal nås, og forringelse er ikke tillatt med mindre vilkårene for å gjøre unntak er oppfylt, jf. vannforskriften § 12. Fylkesmannen har derfor vurdert om kravene i vannforskriften er til hinder for å gi tillatelsen etter forurensningsloven.

Miljøpåvirkning

Spredning av forurensede bunnsedimenter

Uten særskilte tiltak kan arbeidet medføre partikkelspredning, noe som kan påvirke naturmangfoldet i tiltaks- og influensområdet negativt. Det er registrerte forhøyede verdier av PAH-forbindelser, Cu, PCB og TBT i sedimentene. Forurensning av spesielt TBT i sedimentet er en stor utfordring i akvatiske miljøer da det er svært giftig for flere typer akvatiske organismer, og selv lave konsentrasjoner kan ha negativ økologisk effekt. Moderat nedbrytning i sedimentet, kombinert med dårlig kontroll på kilder fører til overskridelser av grenseverdiene ved svært mange lokaliteter. I det aktuelle utfyllingsområdet er sedimentene ved samtlige stasjoner forurenset med TBT i tilstandsklasse 4 «dårlig».

For å unngå at forurensede sedimenter vil bli gjort biotilgjengelig vil det være svært viktig å hindre partikkelspredning. Utenom direkte arealbeslag på sjøbunnen, vurderer Fylkesmannen at det ved riktig bruk av siltgardin, ikke er sannsynlig at arbeidene vesentlig vil skade naturmangfoldet i området.

Spredning av finstoff og nitrogenforbindelser fra utfyllingsmasser

I anleggsperioden vil det bli vasket ut steinpartikler, støv og sprengstoffrester til sjø. Høyt innhold av partikulært materiale i vannmassene og partikkelspredning som følge av tiltaket vil i seg selv kunne påvirke marine organismer negativt. Partikler fra sprengstein har et høyere skadepotensial for fisk enn naturlige partikler fordi de er skarpere, og har lettere for å feste seg på fiskens gjeller. Dersom partikkelspredningen holdes kontrollert, innenfor siltgardin, vil påvirkningen fra tiltaket være begrenset.

Utfylling av sprengstein vil kunne medføre spredning av nitrogenforbindelser (sprengstoffrester fra massene). Nitrogenforbindelser i sprengstoff består av omtrent 50 % ammonium og 50 % nitratforbindelser.⁸ Ammoniakk er akutt giftig i lave konsentrasjoner for fisk, og nitratforbindelser kan føre til overgjødning av vannmassene. Sjøens naturlige bufferegenskap, samt relativt god vannutskiftning i området, vil trolig bidra til at konsentrasjonen av nitrogenforbindelser raskt vil fortynnes/finnes som ammonium og ikke ammoniakk. Spredning av nitrogenforbindelser vil trolig kun ha en lokal effekt, ettersom tiltaket er begrenset i tid og omfang. Sammenholdt med fastsatte vilkår i tillatelsen er vår vurdering at det er liten sannsynlighet for at dette vil gi skadevirkninger for det marine naturmiljø.

⁸ Norsk Forening for Fjellsprengningsteknikk, 2009. Behandling og utslipp av driftsvann fra tunnelanlegg. Teknisk rapport 09.

Spredning av plastavfall

I løpet av de siste årene har det vært et økt fokus rundt utslipp av skyteledninger av plast til sjø. Søker har oppgitt at sprengsteinsmassene som skal benyttes ikke inneholder skyteledninger av plast. Vi har likevel valgt å sette krav om effektiv oppsamling av plastavfall dersom det viser seg at sprengsteinsmassene mot formodning inneholder plastavfall, jf. føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9.

Forstyrrelser for gytefelt

Gytefeltet for torsk er lokalisert ca. 100 meter i fra omsøkt tiltaksområde (ved nordligste barriere). Tiltaket vil derfor ikke komme i konflikt med registrert gytefelt. I reguleringsplanens bestemmelse nr. 7.2 går det frem at det i februar/mars ikke skal foretas utfylling i sjø nærmere enn 100 meter fra registrert gyteplass. Med hensyn til føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9 vil likevel vi sette krav om at utfylling ikke skal foregå i perioden januar-april. Riktig bruk av siltgardin i perioden utfylling i sjø er tillatt vil også hindre at partikler blir spredt til dette området. Videre har søker oppgitt at tiltaket skal utføres så snart tillatelse er gitt, og at arbeidene vil vare i ca. 4 måneder. Etter vår vurdering vil derfor ikke kravet om tidsbegrensning være av ulempe for tiltakshaver.

For å redusere negativ påvirkning vil det være svært viktig at avbøtende tiltak fungerer etter hensikten. Det er også viktig at tiltakshaver overholder tillatelsens øvrige vilkår, som blant annet omhandler tidsbegrensninger for utfyllingsarbeidene. Forutsatt at tiltaket utføres i henhold til søknaden og fastsatte vilkår i tillatelsen, er vår vurdering at tiltaket ikke vil medføre betydelige langvarige negative konsekvenser for fisk.

Forstyrrelser for sjøfugl

Ut i fra tiltakets omfang og varighet forventes det ikke vesentlig forstyrrelser for sjøfugl. Arbeidene skal heller ikke utføres vinterstid, når området blir brukt som beiteområde for registrerte andefugler.

Samlet miljøpåvirkning

Permanent arealbeslag i tiltaksområdet innebærer at leveområde for sjøørret, ål og østers vil gå tapt. I følge Ecofact utgjør dette imidlertid bare en liten del av et større leveområde for disse artene. Bestandene av østers og ål i området er også beskrevet av Ecofact til å være marginale.

Endringer i landarealets utforming kan også føre til endringer i lokale strømforhold, men denne påvirkningen antas å avgrenses til svært lokalt.

Arbeidene kan ved utføring føre til oppvirvling og spredning av forurensede bunnsedimenter, samt spre partikler fra sprengsteinsmassene. Partikkelspredning kan påvirke vannforekomstens tilstand i negativ retning, samt forringe produksjonsmuligheter for fisk og andre marine organismer. Bunnsedimentene i tiltaksområdet består av fin sand og mudderbunn, som kan suspenderes og transporteres selv ved lave endringer i energiforhold. Partikkelspredning kan gi negative konsekvenser for torsk, spesielt i gyteperioden. Ettersom omsøkt tiltak ikke direkte berører det aktuelle gyteområdet, og med forutsetning om at arbeidene blir utført i henhold til fastsatte vilkår, er det etter vår vurdering liten sannsynlighet for at omsøkt utfylling vil medføre nevneverdige, varige skader eller ulemper for torsk.

Videre er området allerede påvirket av tidligere aktivitet og utfyllingsarbeider. Det er derfor ikke sannsynlig at tiltaket, utført i henhold til fastsatte vilkår, vil gjøre ytterligere skade på naturmangfoldet. Eventuell forringelse av vannmassene forventes å være kortvarig og avgrenset til

lokalt rundt utfyllingsområdet. Utfyllingen vil også bidra til at forurensede bunnsedimenter vil bli varig tildekket.

På bakgrunn av samfunnsnytte, arbeidenes omfang, planlagt utførelse og varighet, mener Fylkesmannen at det omsøkte tiltaket, utført i henhold til fastsatte vilkår, utgjør en liten risiko for forringelse av miljøtilstanden i vannforekomsten som helhet jf. miljømålet i vannforskriften § 4.

Metode

Tiltakshaver må dekke kostnader ved å begrense eventuell skade på naturmiljø som følge av tiltaket, jf. naturmangfoldloven § 11. Fylkesmannen har under gjort en vurdering av forslaget til søker når det gjelder tiltak som skal hindre negative konsekvenser på naturmiljøet som følge av arbeidene.

For å hindre partikkelspredning har søker foreslått bruk av siltgardin ved lukking av barrierene (linjene i figur 1). En vil da få et avstengt område innenfor to stein sjetéer. Fylkesmannen vurderer dette alternativet som en tilstrekkelig løsning for å hindre spredning av forurensede sedimenter. For å unngå at eventuelle skyteledninger av plast spres til omgivelsene er vår vurdering at tiltakshaver må sørge for en effektiv oppsamling av disse.

Med hensyn til det registrerte gytefeltet for torsk (lokalisert nord-vest for tiltaksområdet) setter vi krav om at det ikke skal utføres arbeider i sjø i gyteperioden januar-april. Dette vilkåret er basert på føre-var-prinsippet, jf. naturmangfoldloven § 9.

Fylkesmannen stiller også krav til at støy fra arbeidene og/eller anleggstrafikk ikke skal overskride grenseverdiene i Klima- og Miljødepartementets «Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging» (T-1442/2012).

Konklusjon og begrunnelse

Vurdering av tiltaket etter naturmangfoldloven og vannforskriften tilsier at naturen i området kan bli påvirket av tiltaket. Tiltaket skal imidlertid utføres i et område som tidligere er påvirket av menneskelig aktivitet og inngrep, og det skal gjennomføres i løpet av et relativt kort tidsintervall. Forurensede bunnsedimenter vil også bli varig tildekket. Fylkesmannen finner derfor på visse vilkår å kunne gi tillatelse til omsøkte arbeider i sjø ved Langholmen, Eigersund kommune. Tillatelsen er begrunnet i at tiltaket ikke vil føre til uakseptable miljøvirkninger, samt at det er liten risiko for forringelse av miljøtilstanden i vannforekomsten, forutsatt at tiltaket utføres i henhold til fastsatte vilkår.

Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger gitt i søknaden av 21.01.2016, samt opplysninger fremkommet under behandling av søknaden.

Risikoklasse

Fylkesmannen skal som en del av behandlingen av det omsøkte tiltaket ved Langholmen plassere anleggsarbeidene i en risikoklasse. Risikoklassifiseringen er et uttrykk for forurensningspotensialet som foreligger, og er gradert fra 1 til 4, der 1 er høyeste risiko. På bakgrunn av arbeidenes omfang, lokale forhold, samt de opplysningene som er fremkommet av søknad og i søknadsprosessen, blir anlegget plassert i **risikoklasse 3**. Plassering i risikoklasse gir føringer for rutinemessig, formell kontakt mellom Bertelsen & Garpestad AS og Fylkesmannen.

Vedtak

Med hjemmel i lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 11, jf. § 16, gir Fylkesmannen i Rogaland på visse vilkår Bertelsen & Garpestad AS tillatelse til utfylling i sjø ved Langholmen, Eigersund kommune.

Tillatelsen omfatter utfylling av ca. 11 500 m³ sprengsteinsmasser, som samlet vil berøre et sjøbunnsareal på ca. 7 200 m².

Ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis og ved fastsettingen av vilkår, er det lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Prinsippene i naturmangfoldlovens § 8-12 er lagt til grunn som retningslinjer for beslutningen. Søknaden er også vurdert etter bestemmelsene i vannforskriften. Det stilles nedenfor vilkår om tiltak for å begrense eventuell forurensning, og for å motvirke skader på det marine miljø.

Vilkår

Med hjemmel i forurensningsloven § 16 blir det stilt følgende vilkår for tillatelsen. Vilkårene er nummerert for å lette den planlagte rapporteringen, særlig med tanke på avvik.

1. Bertelsen & Garpestad AS er ansvarlig for at tillatelsen blir overholdt, og plikter å orientere dem som skal gjennomføre arbeidene i sjø om de vilkår som gjelder, samt de restriksjoner som er lagt på arbeidene. Det er videre tiltakshaver sitt ansvar å sørge for å fremskaffe alle nødvendige opplysninger slik at arbeidet kan gjennomføres tilfredsstillende og i henhold til tillatelsen. Tiltakshaver er også ansvarlig for å gi beskjed til Fylkesmannen når arbeidene i sjø starter.
2. I henhold til forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996, plikter tiltakshaver å påse at det etableres internkontroll som sikrer at kravene i denne tillatelsen overholdes, slik at arbeidet kan revideres. Fylkesmannen skal ha uhindret adgang til anleggsarbeidene, dokumenter m.m., for å kunne føre tilsyn med aktivitetene.
3. Arbeidene i sjø skal utføres på en måte som minimerer risiko for skade og/eller ulempe for det marine miljø:
 - 3.1. Utfyllingsmassene skal bestå av rene sprengsteinsmasser.
 - 3.2. Utfyllingsarbeidene skal utføres på en så skånsom måte som mulig, slik at minst mulig finpartikulært materiale virvles opp og spres i vannmassene.
 - 3.3. Det skal, mens utfylling av sprengsteinsmasser pågår, gjennomføres løpende kontroll av deponerte mengder, lagtykkelse og skråningshelning.
 - 3.4. Under etablering av barrierene (linjer inntegnet i figur 1) skal det monteres siltgardiner. Siltgardinene skal forankres i bunn slik at partikkelspredning ut av området ikke forekommer. Det skal utføres daglig visuell inspeksjon av siltgardinene for å sikre at de fungerer etter beste hensikt. Inspeksjonen skal loggføres. Siltgardinene skal ikke demonteres før 3 uker etter at arbeidene med barrierene er avsluttet.

- 3.5. Dersom det oppdages synlig partikkelspredning utenfor siltgardinene skal arbeidene stanses umiddelbart og tiltak iverksettes.
- 3.6. Eventuelle skyteledninger, plastavfall m.m. fra sprengsteinsmassene skal samles opp underveis, på innsiden av siltgardinene. Dersom det oppdages plastavfall på utsiden av siltgardinene skal dette samles opp øyeblikkelig samme dag. Dette skal loggføres.
- 3.7. Utfylling (både ved etablering av barrierer og innenfor) er ikke tillatt i gyteperioden for torsk (januar - april).
4. Før anleggsarbeidene starter må Bertelsen & Garpestad AS ha etablert en beredskapsplan som skal gjennomføres straks dersom det viser seg at siltgardenen ikke fungerer etter hensikten.
5. Utfyllingsarbeidene skal utføres på en måte som sikrer stabilitet i utfyllingen under og etter avsluttet arbeid.
6. Dersom det påtreffes kulturhistorisk materiale (glass, keramikk, vrakdel, bearbeidet flint, etc.) må arbeidene stanses og Museum Stavanger AS og Rogaland fylkeskommune varsles (jf. lov om kulturminner §§ 8 og 14 tredje ledd).
7. Ved avvik fra vilkår i denne tillatelsen eller andre uventede hendelser som berører ytre miljø er tiltakshaver ansvarlig for at Fylkesmannen varsles umiddelbart. Avvik skal loggføres.
8. Når arbeidet er ferdig skal tiltakshaver utarbeide en kort rapport der samtlige resultater fra arbeidene presenteres, og hvor en dokumenterer at vilkårene i denne tillatelsen er oppfylt. Eventuelle avvik skal begrunnes og dokumenteres. Rapporten skal sendes til Fylkesmannen innen 8 uker etter avsluttet arbeid.
9. Tillatelsen gjelder i to år fra dags dato.

Vi vil understreke at all forurensning fra arbeidene ved Langholmen isolert sett er uønsket.

Brudd på vilkår i en tillatelse medfører straffeansvar etter forurensningsloven, jf. § 78. Vi gjør oppmerksom på at denne tillatelsen ikke fritar for erstatningskrav for eventuelle skader eller ulemper som følger av virksomheten, jf. § 53. For å sikre at bestemmelsene i forurensningsloven eller tillatelsen blir overholdt, kan forurensningsmyndigheten fastsette tvangsmulkt til staten, jf. forurensningsloven § 73.

Vi gjør oppmerksom på at tillatelsen ikke fritar fra plikter i henhold til annen lovgivning.

Varsel om gebyr

Fylkesmannens behandling av søknader om tillatelse etter forurensningsloven er omfattet av en gebyrordning, jf. kapittel 39 i forurensningsforskriften. Vår behandling av denne saken har medført en ressursbruk tilsvarende gebyrsats 4 jf. forurensningsforskriften § 39-4. Bertelsen & Garpestad AS skal derfor betale et gebyr på **kr 21 500,-** for Fylkesmannens behandling av søknaden. Eventuelle merknader til varselet sendes Fylkesmannen innen 14 dager fra mottak av dette brevet.

Klageadgang

Tillatelsen kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen tre uker fra melding om vedtaket er mottatt. En eventuell, begrunnet klage stiles til Miljødirektoratet, og sendes Fylkesmannen i Rogaland, Postboks 59 Sentrum, 4001 Stavanger, eller til fmropost@fylkesmannen.no.

Med hilsen

Marit Sundsvik Bendixen
ass. fylkesmiljøvernssjef

Marte Kjelby
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

Saksbehandler: Marte Kjelby
Saksbehandler telefon: 51 56 87 48
E-post: fmromkj@fylkesmannen.no

Kopi til:

Rogaland fylkeskommune	Postboks 130 Sentrum	4001	STAVANGER
Museum Stavanger	Muségata 16	4010	STAVANGER
Eigersund kommune	Postboks 580	4379	EGERSUND
Fiskarlaget Vest	Slottsgaten 3	5003	BERGEN
Dalane Kreditt og Tomteutvikling AS	Postboks 313	4379	EGERSUND
Kystverket Vest	Postboks 1502	6052	GISKE
Fiskeridirektoratet region sør	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN